

## OPINIÓ

## EDITORIAL

UNA APOSTA CLARA  
PEL FERROCARRIL

Està a punt de caure una de les grans barreres que encara perduraven de l'històric aïllament de l'Estat espanyol respecte d'Europa: la que impedia que els trens travessessin els Pirineus sense l'obligada parada a la frontera per canviar el material rodant. I seran els trens de mercaderies, abans que els de passatgers, els que primer circularan amb llibertat: tot un símbol. Però l'existència de la infraestructura no comportarà automàticament que l'endemà de la seva posada en marxa hi circulin els trens que han de contribuir a fer del port de Barcelona la porta del sud d'Europa. L'ancestral oblit del tren com a mitjà per al transport de càrrega ha generat una resistència molt important que costarà de capgirar. Els grans operadors logístics no hi confien.

Per aconseguir que una part de la mercaderia que en l'actualitat es mou per carretera comenci a pujar al tren, caldrà un canvi de cultura, que es començarà a donar quan el ferrocarril demostrï la seva competitivitat; necessitem doncs operadors exigents que es creguin realment el ferrocarril i el situïn com a prioritat. ¿Els tenim? Bé, si és així, és l'hora de demostrar-ho. Quan el tren sigui realment fiable, les barreres psicològiques que encara perduren cauran com les fitxes del dòmino.

Per definició, els canvis culturals són transformacions lentes; per això, si volem accelerar aquesta dinàmica, les administracions públiques han de fer una aposta decidida. Cal que el govern estatal doni proves que està en aquesta línia. Adif, el gestor de la infraestructura, i Renfe, el principal operador, pertanyen a l'administració de l'Estat i de la seva implicació depèn que més aviat que tard comenci a enlairar-se el ferrocarril per al transport de mercaderies.

Del seu èxit, ningú no en dubta.

LA COMPETITIVITAT  
DE LA PETROQUÍMICA

La globalitat exigeix qualitat i competitivitat. Per això, el potent sector de la petroquímica de Tarragona vol aprofundir per trobar l'estratègia més adequada per millorar la competitivitat i incrementar el valor afegit de l'activitat econòmica en aquest clúster, que es desenvolupa des dels anys seixanta del segle passat.

Ara com ara, el sector tarragoní està format bàsicament per empreses petroquímiques que fabriquen gran tonatge, més que no pas productes d'alt valor afegit. De fet, moltes d'aquestes multinacionals desenvolupen les aplicacions de l'R+D a les respectives seus, gairebé sempre allunyades de les fàbriques que estan situades a les comarques tarragonines. Justament per això cal repensar el nou enfocament de futur per potenciar la competitivitat per fer front a la competència que pot sorgir a l'Orient Mitjà o als països emergents.

Aquesta setmana s'ha signat el Pacte pel Desenvolupament entre 21 organismes de la demarcació de Tarragona, on es marca el *full de ruta* per al sector per als pròxims 20 anys. En realitat és la continuïtat del Pacte de Progrés fundat el 1991. Així doncs, l'Associació Empresarial Química de Tarragona (AEQT), els sindicats, la Cambra i el Port de Tarragona, entre d'altres, amb l'ajuda de la Universitat Rovira i Virgili, establiran les bases perquè la petroquímica continuï liderant aquest sector al sud d'Europa i també per reequilibrar el mapa d'activitat industrial de Catalunya.

## L'ECONÒMIC

EDITA: TALLER D'INICIATIVES EDITORIALS, SL. Director: Ramon Roca. Sotsdirectors: Francesc Muñoz i Joan Poyano. Redactors: Jordi Garriga, Andreu Mas, Anna Pinter, Berta Roig. Disseny i maquetació: Miguel Fontela. Correcció lingüística: Quim Puigverd. Fotografia: Andreu Puig. Direcció comercial: Cristina Taulats. Dipòsit legal: GI-653-2010 C/ Tàpies, 2. 08001. Barcelona. Telèfon 93 227 66 21 redaccio@leconomic.cat

Sobre finançament,  
del res al no-res

ELISENDA

PALUZIE

Professora de teoria econòmica

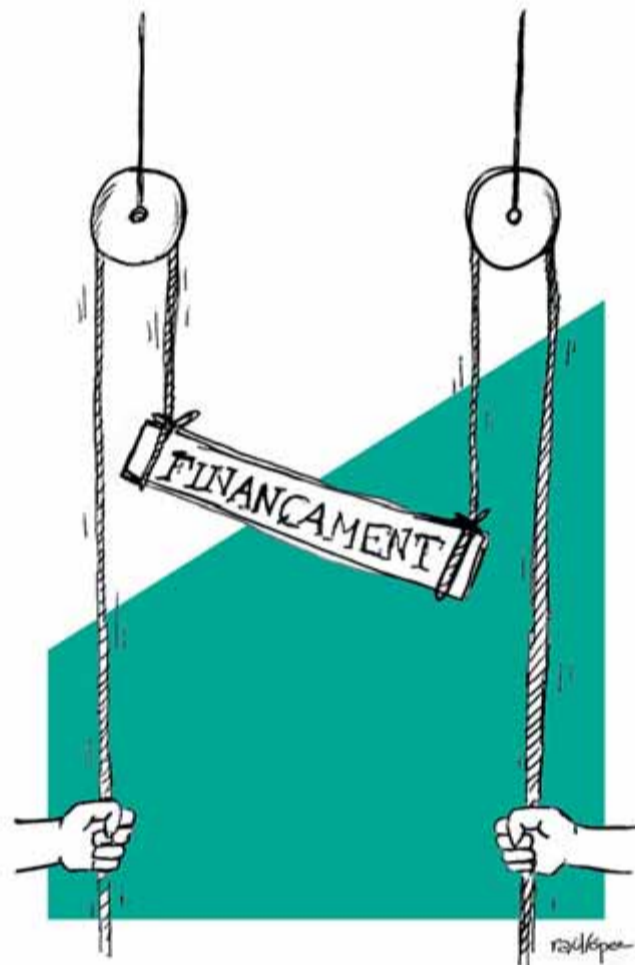
Universitat de Barcelona

El 28 de juny el Tribunal Constitucional va emetre el veredict sobre els recursos d'inconstitucionalitat plantejats pel PP contra l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. El veredict és especialment dur en llengua i justícia. Pel que fa a finançament, anul·la un fragment de l'article referent a l'anivellament parcial (el 206.3) i un altre de l'article sobre el finançament local (el 208). Pel que fa a la part interpretativa, es veuen afectades l'ordinalitat (el 206.5), la comissió mixta d'affers econòmics i fiscals Estat-Generalitat (el 210), la disposició addicional tercera sobre les infraestructures, i les disposicions addicionals vuitena, novena i desena (cessió de l'IRPF, els impostos especials i l'IVA).

De fet, a diferència del que ha passat amb la llengua, la gran retallada, l'enderrocament del sistema de finançament aprovat pel Parlament de Catalunya, ja es va fer en el pas de l'Estatut per les Corts espanyoles. D'un model similar al concert, on Catalunya recaptava tots els seus impostos i aportava a l'Estat una contribució per finançar els serveis estatals i la solidaritat amb altres comunitats autònomes, es va passar a un sistema semblant al vigent des de l'any 1980, on és l'Estat qui determina els recursos que pertocuen a les comunitats autònomes.

Així, l'article 201.1 estableix que les finances de la Generalitat es regulen per la Constitució, l'Estatut i la LOFCA, mentre que l'article 206.1 detalla el funcionament del sistema. El sistema de finançament fixa les necessitats de despesa de la Generalitat de Catalunya. Aquestes necessitats es cobreixen amb els tributs cedits i la participació en impostos estatals. Aquests recursos s'ajustaran en més o en menys pels mecanismes d'anivellament i solidaritat. L'article 206.3 acaba amb una afirmació especialment aclaridora: «Els nivells esmenats (d'anivellament i solidaritat) són fixats per l'Estat».

**L'ANIVELLAMENT.** Ara bé, el nou Estatut incorporava uns principis, més favorables per a Catalunya, segons com haguessin estat interpretats. Entre ells, el de l'anivellament parcial descrit a l'article 206.3. La seva redacció era especialment enrevesada: «Els recursos financers de què disposi la Generalitat es poden ajustar perquè



*Pel que fa al finançament, la gran retallada ja es va fer en el pas per les Corts, on d'un model similar al concert, on Catalunya recaptava tots els impostos, es va passar a un sistema semblant al vigent des del 1980*

el sistema estatal de finançament disposi de recursos suficients per a garantir l'anivellament i la solidaritat a les altres comunitats autònomes, a fi que els serveis d'educació, de sanitat i altres serveis socials essencials de l'estat de benestar prestats pels diferents governs autonòmics puguin assolir nivells similars al conjunt de l'Estat, sempre que portin a terme un esforç fiscal també similar».

Aquest principi era genèric i interpretable. Així, des de Catalunya, se'n feia la interpretació que només s'havia d'igualar la prestació de serveis

socials essencials, i en la resta de serveis, Catalunya havia de rebre més, en funció del seu esforç fiscal superior. A la pràctica, el nou model de finançament no va fer-ne aquesta interpretació, i de fet en el nou model no hi ha anivellament parcial sinó total. Ara, amb l'anul·lació de l'incís «en funció del seu esforç fiscal superior» ja no queda lloc a dubte.

**GUANYA MADRID.** La meua previsió és que aquesta sentència no tindrà cap efecte sobre la LOFCA aprovada fa uns mesos, atès que ja no s'hi va aplicar el principi de l'anivellament parcial. Pel que fa als articles que no s'anul·len sinó que s'interpreten, en farem una valoració quan es publiqui el text de la sentència, atès que de moment només se n'han filtrat extractes en un diari. Tot i així, ja podem anticipar que aquesta interpretació anirà en la línia de la que ja ha fet l'Estat a la nova LOFCA, perquè ja no s'hi compleix el principi d'ordinalitat tal com s'havia interpretat des de Catalunya. I pel que fa a les infraestructures, es refermarà que les Corts espanyoles són lliures d'aprovar les partides que vulguin en els pressupostos generals de l'Estat, en els tres anys que queden de vigència d'aquesta disposició.